

ProRail overtreedt veiligheidsregels en stapelt boete op boete: 'Het is te zot voor woorden'



Goederentransport met gevaarlijke stoffen in Rotterdamse haven © Privé

Geen enkel ander bedrijf in de regio overtreedt de veiligheidsregels zo vaak als spoorbeheerder ProRail, is het harde oordeel van milieudienst DCMR. Het spoorbedrijf betaalde al 2,2 miljoen euro aan boetes. De jarenlange problemen op het havenspoor jagen het goederentransport de weg op.

De problemen bij ProRail variëren van niet-functionerende blusvoorzieningen en geblokkeerde noodwegen tot slechte verlichting en brandgevaarlijk onkruid. "De gevolgen zijn ernstig. Zo werd het emplacement Pernis begin dit jaar nog zes maanden gesloten voor gevaarlijke stoffen door lekkende blusinstallaties.

Eerder gebeurde hetzelfde bij de rangeerterreinen Botlek en Waalhaven-Zuid. "Als je transport van het spoor jaagt, belandt het op de toch al drukke wegen," zegt Hans-Willem Vroon van ondernemersorganisatie RailGood. "Dat is slecht voor veiligheid én milieu."

Tal van overtredingen

Sinds 2017 staat Prorail al onder verscherpt toezicht. Ondanks beloften van beterschap, bleven verbeteringen uit. "ProRail neemt de problemen serieus, maar 'puntje bij paaltje' verandert er te weinig," zei René Kuijper van DCMR eerder dit jaar. Door tijdelijke rangeerstops van gevaarlijke stoffen en extra toezicht zijn er gelukkig geen incidenten geweest en zijn acute risico's tot nu toe voorkomen.

OVERTREDINGEN OP ROTTERDAMSE

SPOOREMPLACEMENTEN

- ✘ Blusvoorzieningen werken niet of zijn onbereikbaar
- ✘ Noodwegen geblokkeerd, brandweer kan er niet door
- ✘ Slechte verlichting maakt werken in het donker lastig
- ✘ Toegangshekken staan open, onbevoegden kunnen binnenkomen
- ✘ Onkruid en gras niet bijgehouden, risico op brand
- ✘ Dwarsliggers niet goed opgeslagen, kans op vervuiling

Vastgestelde overtredingen door DCMR op spooreplacements in het havengebied © Bron: DCMR

Mentaliteitsverandering

De situatie vraagt om een mentaliteitsverandering, benadrukte Kuijper. "Neem onkruid. Laat het groeien en je loopt risico op brand door een vonkje van een passerende trein. Als je daar gevaarlijke stoffen vervoert, kan dat het begin zijn van een incident."

Volgens DCMR maakt Prorail eindelijk een beweging in de goede richting want het groen wordt beter onderhouden. Ook de kinderziektes met de nieuwe blusinstallaties lijken opgelost want DCMR heeft na de zomer geen storingen meer vastgesteld.

Vervoerders klagen over hoge tarieven die ProRail rekent voor het gebruik van het spoor voor goederentransport. "Je betaalt een premie voor dienstverlening, maar krijgt die niet," zegt Vroon.

De situatie in Rotterdam wordt bemoeilijkt door strengere veiligheidsnormen dan op andere rangeerterreinen in Nederland, en in vergelijking met België en Duitsland. Dat maakt het voor ProRail extra lastig om aan alle eisen te voldoen.



Tankwagon© Privé

Het is te zot voor woorden dat containers met chemische stoffen duizend kilometer over de weg gaan terwijl dat veiliger en met minder uitstoot per trein kan

Hans-Willem Vroon van RailGood

Groen vervoer over spoor

Rotterdams wethouder Chantal Zeegers erkent de problemen en benadrukt dat streng toezicht alleen niet voldoende is. Ze gaf haar reactie naar aanleiding van vragen van oppositiepartij SP, die zich zorgen maakt over de veiligheid voor omwonenden van de spooremplacementen. Zeegers zegt samen met het ministerie en het havenbedrijf structurele verbeteringen te willen afdwingen. Volgens haar zijn veilige emplacementen noodzakelijk voor de energietransitie en een toename van 'groen' vervoer over spoor. Intensieve inspecties zullen daarom nodig blijven totdat ProRail de veiligheid volledig op orde heeft.

Vroon wijst ook op het potentieel van vervoer over het spoor. "Het is te zot voor woorden dat containers met chemische stoffen duizend kilometer over de weg gaan terwijl dat veiliger en

met 70% minder CO2 per trein kan. Maar dan moet het wel beschikbaar, betrouwbaar, betaalbaar en altijd veilig zijn."

Reactie spoorbeheerder Prorail:

Prorail is niet uit om boetes. Integendeel zelfs, laat een woordvoerder weten. De spoorbeheerder vindt ook dat verbeteringen nodig zijn en veiligheidsregels beter moeten worden nageleefd. Dat is een "immense uitdaging" want de vijf emplacementen in het havengebied kampen met achterstallig onderhoud. Er is 150 miljoen euro geïnvesteerd in blusvoorzieningen en er wordt op dit moment gewerkt aan betere verlichting. Ook erkent Prorail dat er een gedragsverandering nodig is bij de gebruikers van het havenspoor.

Prorail hoopt de komende jaren het achterstallig onderhoud weg te werken maar door een personeelstekort is dat een lastige klus. Prorail verwacht wel dat het aantal storingen en boetes zal gaan dalen.

Prorail bouwt op de Maasvlakte een nieuw emplacement en is bezig om het huidige spoor aan te passen zodat lange goederentreinen van meer dan 700 meter er gebruik van kunnen maken. De verwachting is dat het spoorgoederenvervoer met 50 procent zal stijgen.



Spooreplacement Waalhaven-Zuid© Rijnmond